

Ένας Ελέφαντας σε κάθε δωμάτιο

Η νεοσύστατη ομάδα ΤΑΞΙΘΕΤΕΣ ξεκινά το ταξίδι της με ένα καινούριο θεατρικό έργο για τον έρωτα και για όλους όσοι «χόρτασαν Ρωμαίους και Ιουλιέτες». Ο Ελέφαντας σε κείμενο και σκηνοθεσία του Παναγιώτη Ρενιέρη είναι ένα έργο που όπως αναφέρεται και στο δελτίο τύπου της παράστασης κοιτάζει «κατάματα τη βία με την οποία αποσχίζονται οι καρδιές όσων θέλησαν μα δεν κατόρθωσαν να αλλάξουν μαζί, αρχικά αφελής, αργότερα τρυφερός, και τελικά σκληρός, ο «ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ» θα διαπεράσει τον έρωτα, θα τον αρχίσει, θα τον μεταμορφώσει, θα τον ποδοπατήσει, και ακριβώς όπως ήρθε, θα φύγει. Χωρίς «γιατί».

Στο περιθώριο των προβών και της προετοιμασίας για την πρεμιέρα της παράστασης συνομιλήσαμε με τον σκηνοθέτη και συγγραφέα του έργου Παναγιώτη Ρενιέρη, για τις αφορμές που τον οδήγησαν να γράψει αυτό το έργο, την αμφισβήτηση της στερεοτυπικής αναπαράστασης των ιδεωδών σχέσεων στη θεατρική μυθοπλασία, καθώς για το δύσκολο και συνάμα ελπιδοφόρο εγχείρημα μιας θεατρικής ομάδας.

1. Στο δελτίο τύπου της παράστασης «Ελέφαντας» αναφέρεται πως το έργο αυτό απευθύνεται σε αυτούς/αυτές/αυτά που έχουν χορτάσει από Ρωμαίους και Ιουλιέτες. Τί ακριβώς σημαίνει αυτό σε ό,τι αφορά το νέο έργο που θα παρουσιαστεί;

Π.Ρ. Το κλασικό έργο χρησιμοποιείται στο ΔΤ ως παράδειγμα ενός άφθαρτου έρωτα: οι πρωταγωνιστές δεν βιώνουν ποτέ την καθημερινότητα, τη ρουτίνα, την κοινωνική συμπίεση, την ανία, ή τη γονεϊκότητα. Ο χρόνος που έχουν μαζί είναι πολύ λίγος για να αποκαλυφθούν όλα τα σημεία τριβής που αναπόφευκτα θα είχαν. Είναι αυτό που ονομάζουμε ένας... μυθικός έρωτας. Ένα παραμύθι που οι πρωταγωνιστές πεθαίνουν μεν, παραμένουν ερωτευμένοι δε.

Αυτό τον έρωτα τον συναντάμε στις περισσότερες καλλιτεχνικές προσεγγίσεις: το έργο τελειώνει είτε με ένα τραγικό εμπόδιο (θάνατος, ασθένεια, αμνησία, οτιδήποτε κρατά το ζευγάρι χωριστά), είτε με την ένωση (οι ερωτευμένοι ξεπερνούν τις αντιξοότητες και είναι «για πάντα» μαζί). Πόσο συχνά συμβαίνει όμως αυτό στην πραγματικότητα;

Εμείς θελήσαμε να μιλήσουμε για έναν άλλον έρωτα, κατά τη γνώμη μου, πιο... ανθρώπινο.

Στον Ελέφαντα η αθωότητα, η αφέλεια και η αρχική παιδικότητα του πρώτου έρωτα δίνει τη θέση της στη ζήλια, τον ανταγωνισμό, και τη ρουτίνα, που θα έρθει να συνθλίψει τους εμπλεκόμενους, οδηγώντας σε ένα άτονο και άδοξο τέλος τη σχέση τους – τόσο μάλιστα που και οι ίδιοι, στην τελευταία ατάκα, δείχνουν να μην το πιστεύουν. Πώς πάς από τον Ρωμαίο και την Ιουλιέτα, σε... «αυτό»; Αυτή η εμπειρία πιστεύω βρίσκεται κοντά στην αλήθεια πολύ περισσότερων ανθρώπων, τουλάχιστον όταν την συγκρίνουμε με τον «αιώνιο» έρωτα του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας.

2. Ποια ήταν η αφορμή ή ακόμη καλύτερα πηγή έμπνευσης για να γράψετε αυτό το θεατρικό κείμενο;

Π.Ρ. Το κείμενο είναι πολύ προσωπικό, και σε σημεία θα μπορούσε να είναι απομαγνητοφώνηση της πραγματικότητας που έχω ζήσει.

Επέλεξα να θρυμματίσω τους χαρακτήρες σε περισσότερα μη-πρόσωπα, σε φωνές που συχνά δεν έχουν καν φύλο. Οι ηθοποιοί μιλούν ο ένας εκ μέρους του άλλου, και ρόλοι με την κλασική έννοια δεν υπάρχουν, παρά μόνο για λίγα λεπτά – στην επόμενη σκηνή όλα αλλάζουν.

Αυτό προκάλεσε μεγάλη ερμηνευτική ανασφάλεια αρχικά, τόσο στους ηθοποιούς, όσο και σ' εμένα τον ίδιο – η αποπροσωποποίηση του λόγου, οδηγεί αναπόφευκτα σε αποεκπροσώπηση των «ερωτευμένων» λόγων – ποιος είναι ποιος τελικά, αν όλοι μιλούν εκ μέρους όλων; Έχει σημασία; Αντέχεται μια ιστορία όπου το «έγκλημα» δεν έχει ενόχους;

Ο στόχος μου στην προσέγγιση ήταν διπλός: αφενός να αναδείξω την απουσία μονομερούς ευθύνης για το τέλος ενός έρωτα, όπως θεωρώ πως συμβαίνει στην πραγματικότητα συνήθως, και αφετέρου, τεχνικά, να φωτίσω πως, όπως στη ζωή έτσι και στο θέατρο, δεν έχει σημασία ποιος λέει τι, αλλά τι λέει και πώς. Το αν κατάφερα οτιδήποτε από τα δύο, μένει να κριθεί από τους θεατές.

3. Ο ελέφαντας είναι ένα ισχυρό σύμβολο στη θεατρική γλώσσα και όχι μόνο. Στην περίπτωση του έργου ποιά είναι η λειτουργία του ελέφαντα;

Π.Ρ. Ο ελέφαντας θεωρείται ζώο με πολύ καλή μνήμη – ένας έρωτας που τελειώνει, αφήνει μόνο σπασμένες μνήμες πίσω του. Πώς γίνεται η διαλογή τους από τους εμπλεκόμενους;

Ο «ελέφαντας στο δωμάτιο» αποτελεί μεταφορά για το προφανέστατο αίτιο μιας κατάστασης, για το οποίο κανείς δεν μιλάει.

Ο ελέφαντας μπορεί κατά λάθος, με δυο βήματά του, να συνθλίψει τα πάντα γύρω του. Συμβαίνει αυτό πραγματικά; Είναι η καθημερινή ζωή ένας «ελέφαντας» που θα ποδοπατήσει όποιο ζευγάρι δεν είναι αρκετά προσεκτικό; Ή μήπως είναι ο χρόνος που το κάνει ακόμα και στις ιδανικότερες συνθήκες διαβίωσης;

Ο Ελέφαντας δεν εμφανίζεται ποτέ. Ή μάλλον, δεν τον δείχνουμε ποτέ – ο ίδιος είναι πάντα εκεί, πίσω από τα μάτια κάθε θεατή. Η ερώτηση που θέτετε δηλαδή, «ποιος είναι ο ελέφαντας στο έργο σας», είναι ουσιαστικά η ερώτηση που θέτουμε εμείς στο κοινό μας. Σ' αυτή την ιστορία, τι έπαιξε το ρόλο του Ελέφαντα; Μήπως έχετε κι εσείς έναν ελέφαντα στη ζωή σας;

4. Ο «Ελέφαντας» είναι το πρώτο θεατρικό έργο που παρουσιάζει η θεατρική ομάδα Ταξιθέτες. Θα θέλατε να μας πείτε λίγα λόγια για τις δυσκολίες και τις δυνατότητες με τις οποίες αναμετρίεται μια θεατρική ομάδα σήμερα;

Π.Ρ. Οι δυσκολίες είναι πάρα πολλές αλλά η επιθυμία να δημιουργήσουμε κάτι αποδείχθηκε ευτυχώς ισχυρότερη. Γενικώς πιστεύω πως όποιος θέλει να ασχοληθεί με την τέχνη πρέπει να έχει ή να αναπτύξει τεράστια αντοχή στη ματαίωση. Από τα έξοδα (όλα από την τσέπη μας και για κάποιους με στέρηση), τις διαπροσωπικές σχέσεις, τις εργασίες και τις οικογένειές μας, κάθε μικρό βήμα στην προσπάθεια απαίτησε ιδιαίτερο κόπο και επιμονή. Αν σε αυτό προσθέσετε τους ερμηνευτικούς

περιορισμούς που επέβαλα στους ηθοποιούς (την απουσία ρόλων, την στέρηση απεύθυνσης κλπ), αλλά και το ίδιο το ψυχικά εξουθενωτικό περιεχόμενο του έργου, θεωρώ πως οι εννιά άνθρωποι που θα δείτε επί σκηνής αξίζουν το πιο θερμό χειροκρότημα και η Ομάδα αξίζει την έμπρακτη στήριξη των φίλων του θεάτρου.

Πιο πολύ όμως θέλω να υπογραμμίσω αυτό που είπατε εσείς πιο πάνω: ο Ελέφαντας είναι το πρώτο έργο από τους Ταξιθέτες. Έχουμε και συνέχεια.

*Η θεατρική παράσταση **Ελέφαντας** κάνει πρεμιέρα στο θέατρο **Μοντέρνοι Καιροί** στις **09.06.2023** στις 21:00

Πληροφορίες/Συντελεστές:

Κείμενα, Σκηνοθεσία: Παναγιώτης Ρενιέρης

Σχεδιασμός Φωτισμών: Παναγιώτης Μανούσης

Σκηνικά: Παναγιώτης Ρενιέρης, Εβελίνα Παρασκευοπούλου

Κοστούμια, Make-up: Εβελίνα Παρασκευοπούλου

Βίντεο, Φωτογραφία αφίσας: Νίκος Πάγκαλος, Άλεξ Σολτς

Φωτογράφοι: Χαράλαμπος Ιωαννόπουλος, Μαρίνα Νικητοπούλου, Τζίνα Νικολίνα, Στέφανος Βλάχος, Cone Be

Σχεδιασμός αφίσας: Θεοδώρα Μόσχου

Σχεδιασμός προγράμματος: Δέσποινα Χάτου

Παίζουν: Στάθης Αλιπραντής, Έφη Καλογεροπούλου, Μιχάλης Μαυρομάτης, Θεοδώρα Μόσχου, Γιώτα Πάλλα, Εβελίνα Παρασκευοπούλου, Γιολίνια Σταμούλη, Ρουμπίνη Σφυρή, Φωτεινή Χαντζιάρια

Αμέσως πριν, η Γιολίνια Σταμούλη ερμηνεύει «Το Εισιτήριο».

Ημέρες και ώρα παραστάσεων:

09, 10, 11 & 16, 17, 18 Ιουνίου

στις 21:00

Θέατρο Μοντέρνοι Καιροί,

Δαμοκλέους 8, Αθήνα, 11854